

Universitätsbibliothek Paderborn

**TRACTATVS|| DE CON-||FESSIONIBVS MA=||LEFICORVM ET
SAGA-||RVM SECVNDÒ RECOGNI||tus, & auctior redditus.||
An, & quanta fides ijs adhibenda sit?||**

Binsfeld, Peter

Avgvstae Trevirorvm

VD16 B 5530

Nona Conclusio. Quando plures torquendi, ab eo incipiendum, à quo
verisimile est, veritatem facilius eruendam fore.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41113

omnium iudiciorum recte constitutorum. Cùm enim tortura res sit magni momenti, & possit esse maximi præiudicij, Iudex non debet carere hominibus fide dignis, quia testimoniū perhibeant veritati in casu necessitatis, de rebus gestis. Quare aliquando valde suspecta est aliorum tortura: Vbi quidam Iudices sunt valde imperiti, qui soli, adiuncto aliquo scriba, ut audio, pro sua imperitia, aut voluntate, tantum homines torquent, vt non mirum sit, si sàpè fateantur, quæ nunquam cogitauerunt.

Nona Conclusio. *Quando plures torquendi, ab eo incipiendum, à quo verisimile est, veritatem facilius eruendam fore.*

BARTOL. in L. I. ff. de quæst. Gandin. in tractat. malefic. in Rubr. de quæst. & torment. Marsil. in tract. crimin. §. Expedita. num. 49. Angel. ab Aretio in tract. malefic. in Glossa in verb. Fama publica præcedente. Damhauder. in rerum crimin. praxi, cap. 37. num. 14. & alij alibi. Vnde hanc Gandinus ponit regulam. Quando de pluribus habenda est tortura, sagax Iudex debet considerare, à quo facilius veritas erui potest, & ab illo debet quæstionem incipere tanquam à timidiore & magis suspecto, & debet incipere à viliori, & non à fortiori.

Xx 2 rivel

ri vel digniori. Huius Conclusionis doctrina maximè seruanda est in hoc crimen maleficorum, vbi ut plurimum primi rei confessio præbet occasionem latiorem inquirendi circa alios, & aperit quasi viam alijs indicijs: cùm ferè semper accidat, quod malefici vnius loci societatem, & vnum conuentum inuicem habeant. Quando autem non est magis verisimile de uno quam de altero, quod veritas facilius eruetur, tunc incipiendum à magis suspe-
cto. arg. L. i. in principio. ff. de quæstion. Bartol. ibidem, & Marsil. loc. cit. Is autem semper iudicatur magis suspectus de maleficio, qui pluribus, & urgentioribus laborat indicijs & suspicionibus. Indicia enim & argumenta redunt aliquem suspectum: & quo ea sunt grauiora & vehementiora, eo magis reddunt suspectum.

Decima Conclusio. *Iudicis arbitrio relinquitur, an tortura semel illata possit iterum repeti.*

BALD. in L. 2. C. Quod metus caussa. Barto. in L. Vnius. §. reus. ff. de quæstion. Marsil. in L. quæstionis modum. ff. eod. Salycet. in L. 2. C. de custod. reor. Menoch. lib. 2. de arbitrar. iudic. qq. casu 272. & alij alibi. Sed quia hæc Conclusio satis generalis, & Iudex suum iudicium latius extendere potest, quam ratio patiatur,